

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 22.05.2024, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă, precum și cu următoarele **observații**:

- implicațiile bugetare menționate în cadrul strategiei nu sunt corelate cu acțiunile și rezultatele menționate în proiectul de act normativ. Sunt menționate cheltuielile realizate pentru implementarea strategiei anterioare, acestea nefiind neapărat relevante pentru viitorul procesului de implementare;
- implicațiile bugetare nu menționează un buget per obiectiv sau per rezultat, situație care face extrem de subiectiv procesul de implementare. De asemenea, sunt menționate o serie de programe europene care aduc atingere domeniul tineretului însă nu se menționează concret care este quantumul sumelor care sunt transferate către implementarea strategiei propuse în domeniul tineretului;

- Strategia nu menționează politici importante pentru domeniul tineretului și anume Politica de Coeziune respectiv PEO sau POIDS, ultimele programe operaționale vizând într-o manieră directă părți importante ale zonei de tineret. Integrarea strategiei în oportunitățile financiare furnizate de fondurile europene structurale și de investiții este una parțială și totodată puțin sinergică. Inclusiv în cadrul surselor de finanțare menționate nu este indicată cel puțin axa prioritară sau obiectivul specific deși programele operaționale asigură un cadru în care se poate realiza o corelare între programul operațional și măsurile regăsite la nivelul strategiei;
- Strategia nu menționează modalitatea în care Garanția pentru copii va contribui la implementarea strategiei. De exemplu, în cadrul PEO există o ținte concrete care vizează tinerii și copiii respectiv ajutarea a 27.927 de copii din zonele mai dezvoltate și 251.336 copii din zonele mai puțin dezvoltate. Există bugete clare cu privire la tineri și activitățile dedicate acestora, respectiv 40.298.020 euro pentru sprijin specific pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și integrarea socioeconomică a tinerilor, 765.662.380 euro pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și integrarea socioeconomică a tinerilor. Toate aceste măsuri se identifică perfect cu măsurile regăsite la nivelul strategiei astfel că contribuie la impactul financiar al strategiei;
- țintele asumate la nivelul strategiei nu sunt concrete ci au un caracter general. Este practic imposibil de calculat un impact financiar direct în condițiile în care atât nu există ținte asumate iar structura rezultatelor este generală astfel că strategia propusă este deficitară la capitolul concretețe. Existența unor indicatori cu privire la numărul de tineri care și au găsit un loc de munca sau numărul de tineri NEETS care au ieșit din situație de vulnerabilitate ar putea constitui indicatori care ar asigura un nivel de concretețe superior;
- partenerii sociali sunt menționați în cadrul instituțiilor partenere pentru implementarea strategiei în domeniul tineretului însă organizațiile sindicale sunt menționate numai în cadrul a două măsuri care vizează locurile de muncă și cursurile de formare profesională;
- trebuie avut în vedere că în conformitate cu prevederile legislației din România o persoană tânără are până în vârsta de 30 de ani ori strategia nu abordează elemente care vizează condiții de muncă, asociere pe piața muncii, incluziune financiară și alte elemente care vizează atât stabilizarea economică și cea socială a unui tânăr;
- implicarea disproporționată între ONG-uri și organizațiile sindicale probează o abordare dezechilibrată instituțional care pune într-o ușoară antagonie, inclusiv cu prevederile legislative actuale cel puțin în domeniul dialogului social. Organizațiile

sindicale beneficiază de organizații de tineret fără personalitate juridică care nu beneficiază de mențiuni concrete în cadrul strategiei;

- sunt necesare precizări suplimentare privind alocările financiare aferente direcțiilor de activitate prevăzute în aceste documente strategice, având în vedere nevoia de defalcare a bugetului de stat în cazul fiecăreia dintre entitățile identificate.
- este important să se identifice și să se menționeze alocările bugetare aferente ministerelor implicate altele decât Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, precum Ministerul Educației - ministerul cu competențe cu privire la educația pentru sănătate ori Ministerul Sănătății - cu competențe în dezvoltarea de programe de prevenire infecției cu transmitere sexuală (inclusiv HIV) în rândul adolescenților și tinerilor, etc.

Președinte,

Bogdan SIMION

**Propunere de modificare aferentă
proiectului de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea
Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027**

1. La cap.2 – VIZIUNE, se modifică ultimul paragraf, după cum urmează:

Forma actuală	Forma propusă
<p>O abordare structurată a activității de tineret este necesară pentru că intervențiile avute în vedere în cadrul documentului strategic au impact asupra întregului ecosistem de tineret, care este constituit din elemente interconectate, având în centru nevoile și aspirațiile tinerilor. Este vorba despre o VIZIUNE coerentă (legislație, politici, strategii, planuri de lucru, programe, cercetare, coordonare) susținută de FINANȚARE accesibilă pentru tineret (publică, privată, crowdfunding/ bazată pe crowdfunding/ bazată pe concurență, finanțare directă sau buget participativ), pentru STRUCTURI eficiente de tineret (ONG, autorități și instituții deliberative, cluburi, grupuri informale, consilii naționale pentru tineret, mișcări de tineret), care să desfășoare o ACTIVITATE de calitate pentru tineret (activități de lucru cu tinerii, informare, consiliere și servicii de tineret, inclusiv pe termen lung, proiecte, cursuri de formare pentru creșterea participării tinerilor la viața comunității și pentru dezvoltarea capacității organizațiilor de tineret), realizată de către RESURSE UMANE profesionalizate pentru tineret (lucrătorul de tineret – voluntari și personal plătit, manageri, facilitatori, experți, factori de decizie), care își desfășoară activitatea în INFRASTRUCTURĂ adecvată pentru tineret (centre de tineret, spații prietenoase pentru a implica tinerii într-o manieră confortabilă (urban sau rural/fizic, mobil sau virtual).</p>	<p>O abordare structurată a DOMENIULUI TINERETULUI este necesară pentru că intervențiile avute în vedere în cadrul documentului strategic au impact asupra întregului ECOSISTEM DE TINERET, care este constituit din elemente interconectate, având în centru nevoile și aspirațiile tinerilor. Este vorba despre POLITICI coerente (legislație, strategii, planuri de lucru, programe, cercetare, coordonare) susținute de FINANȚARE accesibilă pentru tineret (publică, privată, crowdfunding/ bazată pe concurență, finanțare directă sau buget participativ), pentru STRUCTURI eficiente de/pentru tineret (ONG de și pentru tineret, autorități și instituții deliberative, consilii, forumuri și grupuri, centre de tineret și de agreement, grupuri informale de tineri, organizații naționale de tineret), care să desfășoare o ACTIVITATE de calitate pentru tineret (activități de lucru cu tinerii, informare, consiliere și servicii de tineret, inclusiv pe termen lung, proiecte, cursuri de formare pentru creșterea participării tinerilor la viața comunității și pentru dezvoltarea capacității organizațiilor de tineret), realizată de către RESURSE UMANE profesionalizate pentru tineret (personal de tineret voluntar și plătit și comunitatea de practică - lucrători de tineret, consilieri pentru tineret, animatori socio-educativi, agenți în centre de informare, mentori, formatori, manageri, experți, factori de decizie, personal specializat din administrația publică etc.), care își desfășoară activitatea în INFRASTRUCTURĂ adecvată pentru tineret (centre de tineret, centre de agreement, case de cultură ale</p>

studentilor, platforme - spații prietenoase, pentru a implica tinerii într-o manieră confortabilă, atât în mediul urban, cât și în mediul rural – spații virtuale sau fizice imobile/ mobile (~~urban sau rural/fizice, mobil sau virtual~~).

ARGUMENTARE:

Modificările propuse au scopul de a folosi corect terminologia de specialitate (națională dar și internațională) pentru alinierea Strategiei la exigențele legislației naționale și la cele ale documentelor programatice internaționale.

Astfel, având în vedere că textul în forma actuală accentuează că „*intervențiile avute în vedere în cadrul documentului strategic au impact asupra întregului ecosistem de tineret*”, mai ales că acesta are în centrul său tinerii, atunci este necesară nu doar o abordare structurată a „*activității de tineret*”, așa cum este indicat în prezentul proiect, ci a întregului domeniu al tineretului, care se concentrează pe studii și activități de tineret și al preocupărilor acestora. Drept urmare, având în vedere că activitățile pentru tineret reprezintă doar o componentă a ecosistemului de tineret, propunem înlocuirea cu sintagma „DOMENIUL TINERETULUI”, tocmai pentru a cuprinde întreg ecosistemul și tinerii aflați în centrul acestuia.

Apoi, potrivit Metodologiei de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale, aprobată prin HG nr.379/2022, Art.7 alin.(1) lit.b), „*viziunea - prezintă o evoluție dezirabilă, pe termen lung, a domeniului care face obiectul strategiei; aceasta este pusă în aplicare prin atingerea obiectivelor generale și specifice*”, iar la lit.c) se prevede că „*prioritățile, politicile și cadrul legal existente - identificarea priorităților, politicilor și strategiilor guvernamentale sau europene în vigoare, precum și a legislației existente în domeniul strategiei, care influențează strategia respectivă și se regăsesc în strânsă corelație cu prioritățile generale ale Guvernului*”. Mai mult, în proiectul Legii Tinerilor adoptat de Parlament, la Art.3 lit.o) se prevede următoarea definiție: „*politici de tineret - ansamblul principilor, obiectivelor și activităților asumate de autoritățile administrației publice centrale și locale, prin care se urmărește îmbunătățirea condițiilor de trai, participarea activă și incluzivă a tinerilor la viața societății, precum și dezvoltarea personală și profesională a acestora*.” Așadar, având în vedere detalierea dintre paranteze din forma actuală a textului, propunem înlocuirea cuvântului „*VIZIUNE*” cu „*POLITICI*”.

În ceea ce privește STRUCTURILE, în Legea Tinerilor nr.350/2006 sunt prevăzute două tipuri de structuri: „Structurile publice centrale și locale cu responsabilități în domeniul activității de tineret” (Cap.II) și „Structuri guvernamentale de tineret și pentru tineret” (Cap.III). Chiar și proiectul noii Legi a Tinerilor adoptat de Parlament prevede aceleași două tipuri care, împreună, indică următoarele structuri: Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, direcțiile județene pentru familie și tineret, respectiv Direcția pentru Familie și Tineret a Municipiului București, casele de cultură ale studenților, respectiv Complexul Cultural Sportiv Studențesc „Tei”, Consiliul interministerial pentru politici de tineret, organizații guvernamentale de și pentru tineret, organizații naționale de tineret, federațiile studențești, fundațiile județene pentru tineret și a municipiului București, Fundația Națională pentru Tineret. De asemenea, în proiectul noii Legi sunt prevăzute și

structuri fără personalitate juridică, dintre care amintim centrele de agrement, consilii consultative pentru tineret, forumuri de tineret, grupuri informale de tineri, Grupul Național de Lucru privind dialogul structurat. Nu în ultimul rând, se menționează și centrele de tineret/ centre de tineret de interes național, care pot fi structuri cu sau fără personalitate juridică. Astfel, este necesar ca:

- sintagma „STRUCTURI eficiente de tineret” să fie înlocuită cu „STRUCTURI eficiente de/pentru tineret”, pentru o indicare cuprinzătoare a tuturor tipurilor de structuri,
- ministerul, direcțiile județene, casele de cultură și Complexul Tei să rămână rezumate prin sintagma „autorități și instituții deliberative”,
- organizațiile neguvernamentale de și pentru tineret, fundațiile județene și Fundația Națională pentru Tineret să fie rezumate prin sintagma „ONG de și pentru tineret”,
- Consiliul interministerial pentru politici de tineret, consilii consultative pentru tineret, forumuri de tineret și Grupul Național de Lucru privind dialogul structurat să fie rezumate prin sintagma „consilii, forumuri și grupuri”,
- centrele de tineret și centrele de agrement să fie rezumate prin sintagma „centre de tineret și agrement” și astfel, să fie eliminat cuvântul „cluburi”, pentru a înlocui cu terminologia corectă,
- sintagma „grupuri informale” să fie completată corespunzător, pentru a înlătura orice eventuală confuzie, și să devină astfel „grupuri informale de tineri”,
- consiliile naționale pentru tineret, federațiile naționale studențești și alte astfel de organizații să fie rezumate prin sintagma, „organizații naționale de tineret”,
- sintagma „mișcări de tineret” să fie eliminată, considerând că există deja suficientă terminologie care să cuprindă, orice eventuală formă de organizare cu sau fără personalitate juridică.

În ceea ce privește RESURSELE UMANE, este important să ne raportăm la faptul că, potrivit cap.3 - „Prioritățile, politicile existente și actualul cadru legal”, „Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 răspunde, de asemenea, exigențelor următoarelor documente europene programatice ale actorilor instituționali relevanți la nivelul Uniunii Europene și ai Consiliului Europei: [...] Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului privind cadrul pentru instituirea unui program european pentru activitățile pentru tineret” (pag.9)¹. Programul European pentru Activitățile pentru Tineret este cel mai ambițios demers al UE în acest domeniu și este definit ca „cadrul strategic pentru consolidarea și dezvoltarea calității și a inovării în domeniul activităților pentru tineret și pentru recunoașterea acestora. Acesta adoptă o abordare specifică pentru dezvoltarea în continuare a activităților pentru tineret bazate pe cunoaștere în Europa și pentru conectarea deciziilor politice cu punerea lor în practică. Programul este caracterizat de o cooperare coordonată între părțile interesate la diferite niveluri și în diverse domenii ale activităților pentru tineret și contribuie, de asemenea, la consolidarea activităților pentru tineret ca un domeniu de activitate distinct, care poate acționa ca un partener egal față de alte domenii de

¹ Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului privind cadrul pentru instituirea unui program european pentru activitățile pentru tineret (2020/C 415/01), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene – EUR-Lex, 1.12.2020: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.RON&toc=OJ:C:2020:415:TOC

politică.” (pct.12) În acest document, Consiliul UE evidențiază că „comunitatea de practici a activităților pentru tineret a fost sursa multor evoluții recente în domeniu. Acestea au fost determinate de o gamă largă de părți interesate, care sunt implicate în abordarea nevoilor specifice în domeniul activităților pentru tineret. Aceste evoluții reflectă marea diversitate a activităților pentru tineret și tradițiile diferite din fiecare stat membru.” (pct.9) Iar în ANEXA II prevede că, „în sensul prezentei rezoluții, se aplică următoarea definiție: [...] În domeniul activităților pentru tineret, comunitatea de practici a activităților pentru tineret ar trebui să fie înțeleasă ca un grup de persoane, profesioniști sau neprofesioniști, care împărtășesc aceleași interese în soluționarea unei probleme, îmbunătățindu-și competențele și învățând din experiențele celorlalți. Comunitatea de practici a activităților pentru tineret cuprinde părțile interesate de la toate nivelurile, de la nivel local până la nivel european, cum ar fi: lucrătorii de tineret și liderii de tineret; managerii de activități pentru tineret; operatorii de proiecte; organizațiile acreditate și independente de activități pentru tineret; formatorii; cercetătorii; educatorii de lucrători pentru tineret; comunitățile locale și municipalitățile; agențiile naționale ale Erasmus+ Tineret și Corpului european de solidaritate; reprezentanțele de tineret, tinerii și factorii de decizie politică din domeniul tineretului. Toți actorii din comunitatea de practici a activităților pentru tineret au, în sfera (sferele) lor de competență, mandate, roluri și capacități diferite pentru dezvoltarea în continuare a activităților pentru tineret.”

Mai mult, și proiectul noii Legi a Tinerilor adoptat de Parlament prevede la Art.3 lit. w) „În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: [...] w) comunitatea de practică în domeniul tineretului – totalitatea personalului de tineret, personalului auxiliar, de management, de îndrumare, de evaluare, liderilor de tineret, reprezentanților tinerilor, organizațiilor de și pentru tineret, managerilor de proiecte, reprezentanților administrațiilor publice locale, reprezentanților și factorilor de decizie din cadrul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și structurilor sale subordonate, precum și din cadrul Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale.” Iar la lit. r) prevede: „personal de tineret – totalitatea practicienilor în activitatea de tineret, ce dețin competențe în domeniul activității de tineret, dobândite fie prin stagii de formare profesională, fie prin experiență profesională, certificată prin fișe de post și extras din registrul general de evidență al salariaților, certificat de voluntariat însoțit de raportul de activitate, astfel cum acestea sunt prevăzute de Legea nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările ulterioare, sau alte documente echivalente.”

Totodată, raportându-ne și la Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, cu privire la activitatea de tineret², subliniem că măsurile la care sunt invitate statele membre, sunt destinate stabilirii unui cadru coerent și flexibil bazat pe competențe pentru educație și formarea personalului de tineret plătit și voluntar (Anexă, lit.C. Măsuri). Drept urmare, propunem înlocuirea „RESURSE UMANE profesionalizate pentru tineret (lucrătorul de tineret – voluntari și personal plătit, manageri, facilitatori, experți, factori de decizie)” cu „RESURSE UMANE profesionalizate pentru tineret (personal de tineret voluntar și plătit și comunitatea de practică - lucrători de tineret, consilieri pentru tineret, animatori socio-educativi, agenți în centre de informare, mentori, formatori, manageri, experți, factori de decizie, personal specializat din administrația publică etc.)”

² Recomandarea CM/Rec(2017)4 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la activitatea de tineret, 31.05.2017: <https://rm.coe.int/cmrec-2017-4-and-explanatory-memorandum-youth-work-web/16808ff0d>

De asemenea, ne raportăm și la „Declarația Lucrătorilor de Tineret din România”³, publicată de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în anul 2022, care, în ANEXĂ, prevede că „*chiar dacă în țara noastră, lucrătorul de tineret este o ocupație oficial recunoscută și înregistrată în Nomenclatorul Ocupațiilor din România încă din anul 2012, astfel de personal de specialitate activează și în cadrul instituțiilor și serviciile publice subordonate Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, dar încadrat în alte funcții (consilier administrația publică - COR 242201, expert administrația publică - COR 242202, inspector de specialitate în administrația publică - COR 242203, referent de specialitate în administrația publică - COR 242204 etc.). Mai mult, există multe alte ocupații care vizează și desfășurarea de activități pentru tineret (youth work). Ocupațiile existente pentru profesioniști în lucru cu tinerii precum și acelea pentru personalul auxiliar, de conducere (management), de îndrumare, de evaluare se împart pe mai multe niveluri de studii.” Astfel, Declarația indică mai multe ocupații prevăzute în Codul COR (Clasificarea Ocupațiilor din România). Din acest motiv, propunem extinderea listei și cu alte ocupații, după cum urmează: lucrători de tineret (COR 341205), consilieri pentru tineret (COR 235920), animatori socio-educativi (COR 516907), agenți în centre de informare (COR 4229), mentori (COR 235902), formatori (COR 242401), personal specializat din administrația publică (în care sunt incluse ocupațiile indicate anterior).*

În ceea ce privește INFRASTRUCTURA PENTRU TINERET, subliniem încă de la început că aceasta poate fi fizică sau virtuală. Infrastructura fizică poate și imobilă sau mobilă (așa cum sunt centrele de tineret mobile). La infrastructura fizică fixă, textul în forma actuală indică doar centrele de tineret. Însă, așa cum rezultă și din majoritatea documentelor indicate anterior, această categorie mai cuprinde cel puțin și centrele de agrement și casele de cultură ale studenților. De asemenea, propunem și includerea platformelor la infrastructură, deoarece acestea fac parte din categoria spațiilor virtuale. Iar proiectul noii legi a tinerilor chiar indică la Art.3 lit.aa) „*În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: [...] Platforma de informare națională și de consultare publică în domeniul tineretului – platformă pentru publicarea cercetărilor, a politicilor publice, prezentarea informațiilor utile tinerilor și organizațiilor guvernamentale de și pentru tineret, biblioteca virtuală cu resurse de profil, anunțuri cu oportunități de finanțare, evenimentele naționale, harta informativă pentru fiecare județ și municipiul București pentru prezentarea sistemelor de tineret locale.*” Drept urmare, propunem înlocuirea „INFRASTRUCTURĂ adecvată pentru tineret (centre de tineret, spații prietenoase pentru a implica tinerii într-o manieră confortabilă (urban sau rural/fizic, mobil sau virtual)” cu „INFRASTRUCTURĂ adecvată pentru tineret (centre de tineret, centre de agrement, case de cultură ale studenților, platforme - spații prietenoase, pentru a implica tinerii într-o manieră confortabilă, atât în mediul urban, cât și în mediul rural – spații virtuale sau fizice imobile/ mobile)”.

2. La OS 1.2, după D.A.5⁴, se introduce D.A.6 - CLARIFICAREA SITUAȚIEI JURIDICE ȘI CADASTRALE A PATRIMONIULUI DIN DOMENIUL TINERETULUI, cu următoarele măsuri:

OG 1 CONSOLIDAREA CADRULUI LEGISLATIV, INSTITUȚIONAL ȘI AL COLABORĂRII CU SECTORUL NEGUVERNAMENTAL DE/ PENTRU TINERET

³ Declarația Lucrătorilor de Tineret din România. Susținerea carierei și activității lucrătorilor de tineret din România, Convenția Națională a Lucrătorilor de Tineret 2022: <https://mfamilie.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/08/DECLARATIA-LUCRATORILOR-DE-TINERET-DIN-ROMANIA-SUSTINEREA-CARIEREI-SI-ACTIVITATII-LUCRATORILOR-DE-TINERET-IN-ROMANIA.pdf>

⁴ Anexă Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027, cap.13 - Planul de acțiune – Anexă la Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027, pag. 67

D.A.6 CLARIFICAREA SITUAȚIEI JURIDICE ȘI CADASTRALE A PATRIMONIULUI DIN DOMENIUL TINERETULUI

Măsuri	Entități		Perioada de implementare	Rezultate așteptate	Etapete evaluării	Indicatori/ ținte	Surse de finanțare
	Responsabili	Parteneri					
Centralizarea documentației existente la nivel central și la nivelul serviciilor și instituțiilor deconcentrate, cu privire la terenurile și spațiile, amenajările, instalațiile și construcțiile, precum și alte bunuri destinate organizării și desfășurării activității de tineret, din domeniul public și privat al statului	MFTES ANS	MDLPADJFT/ DFTMB CCS/ CCSS TEI SC BTT SA APL/ CJ CGMB	2024-2027	Clarificarea situației patrimoniului din domeniul tineretului	Analiza gradului de implementare a măsurilor impuse și prezentarea concluziilor în raportul anual.	Inventar al documentelor existente la nivel central și al instituțiilor centralizate cel puțin 10 instituții cu documente centralizate/ an	Bugetul de stat
Identificarea bunurilor cu situația juridică sau cadastrală neclară și elaborarea și completarea documentației și stabilirea soluției juridice	MFTES ANS	MDLPA APL DJFT/DFTMB CCS CCSS TEI SC BTT SA CJ / CGMB	2024 - 2027	Clarificarea situației patrimoniului din domeniul tineretului	Analiza gradului de implementare a măsurilor impuse și prezentarea concluziilor în raportul anual.	Număr unități cu situația patrimonială neclară identificate cel puțin 20%/an Număr unități cu documentație cadastrală completă	Bugetul de stat;

<p>Înregistrarea în evidențele proprii a drepturilor de proprietate sau de administrare deținute asupra bunului imobil conform prevederilor legale, prin actualizarea listei de inventar în cadrul unei singure autorități</p>	MFTES	MDLPA APL DJFT/DFTMB CCS CCSS TEI M Just OCPI SC BTT SA CJ/ CGMB	2024-2027	Clarificarea situației patrimoniului din domeniul tineretului	Analiza gradului de implementare a măsurilor impuse și prezentarea concluziilor în raportul anual.	Număr de bunuri imobile înregistrate în evidențele unei autorități tutelare cel puțin 20%/an	cel puțin 12%/an Număr soluții juridice identificate cel puțin 50% dintre unități	Bugetul de stat
---	-------	--	-----------	---	--	---	---	-----------------

ARGUMENTARE:

Potrivit capitolului 3 – „Prioritățile, politicile existente și actualul cadru legal”, în contextul Programului de Guvernare 2023-2024, prezentul proiect de Strategie Națională pentru Tineret 2024-2027 își propune să contribuie la „2. Clarificarea situației juridice și cadastrale a patrimoniului din domeniul tineretului, la nivel central și local, în vederea realizării descentralizării”, precum și „4. Inventarierea digitală a infrastructurii de tineret și monitorizarea utilizării acestora, pentru a prioritiza alocările de fonduri, în vederea modernizării bazelor utilizate frecvent de către tineri” (pag.7).

Totodată, la capitolul 4 – „Analiza contextului și definirea problemelor”, pct.4.13 – „Analiza SWOT”, la „Puncte slabe” este indicată „3.1. Situația precară a bazei materiale de tineret (centre de tineret, centre de agrement/ baze turistice, case de cultură ale studenților), în special din comunitățile defavorizate” (pag.31).

De asemenea, potrivit capitolului 8 – „Indicatorii”, printre indicatorii de rezultat ai OS 1.2. – „Consolidarea cadrului instituțional” sunt indicați: „un inventar al documentelor existente la nivel central și al instituțiilor centralizate; număr unități cu situația patrimonială neclară identificate; număr de bunuri imobile înregistrate în evidențele unei autorități deținătoare” (pag.46).

Mai mult, prin HG nr.872/14.10.2020 a fost aprobată *Strategia de dezvoltare a infrastructurii turistice a Ministerului Tineretului și Sportului pentru perioada 2020-2025* potrivit căreia, „din cauza deselor schimbări în legislația de organizare și funcționare a acestor două autorități publice centrale, turismul școlar, ca sub-ramură a turismului pentru copii, nu a fost cuprins până acum în documentele statistice sau în cele strategice. Pe acest fundal au apărut alte două probleme importante și anume: 1. Situația juridică neclară sau neactualizată, în cel mai bun caz, a centrelor de agrement și bazelor turistice aflate în patrimoniul MTS; 2. Degradarea fizică și morală a centrelor de agrement cauzată de subfinanțarea cronică a investițiilor și a cheltuielilor de mentenanță și întreținere. Tot în fundamentarea acestei Strategii, se menționează că „în prezent, în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, prin direcțiile județene pentru sport și tineret, respectiv Direcția pentru Sport a Municipiului București, se află un număr de 156 de centre de agrement/ baze turistice, dintre care: 61 centre de agrement/ baze turistice sunt funcționale; 94 centre de agrement/ baze turistice sunt nefuncționale; 1 centru de agrement este parțial funcțional.“ Nu în ultimul rând, „în ceea ce privește situația juridică a terenurilor și clădirilor aferente centrelor de agrement și bazelor turistice, o parte dintre acestea (funcționale sau nefuncționale) nu au o situație juridică clară, nefiind intabulate. Dintre centrele de agrement și bazele turistice funcționale, doar 41 sunt intabulate celelalte fiind în curs de intabulare, parțial intabulate sau neintabulate.“

Având în vedere că obiectivul *Strategiei de dezvoltare a infrastructurii turistice a Ministerului Tineretului și Sportului pentru perioada 2020-2025* îl reprezintă evaluarea opțiunilor de investiții într-un cadru general multi-dimensional și fundamentarea deciziilor privind investițiile din diferite surse de finanțare, în scopul creșterii calității infrastructurii și a serviciilor oferite în centrele de agrement, este imperios necesar ca în Strategia Națională pentru Tineret 2023-2027 să fie prevăzute măsuri cu privire la clarificarea situației juridice și cadastrale pentru acea parte importantă din patrimoniu care necesită astfel de demersuri și care nu este vizată de Strategia privind infrastructura.

Din aceste motive, proiectul de HG pentru aprobarea Strategiei naționale pentru tineret 2023-2027 (însoțită de plan de acțiune), publicat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în data de 02.08.2023, la deschiderea procesului de transparență decizională, includea direcția de acțiune CLARIFICAREA SITUAȚIEI JURIDICE ȘI CADASTRALE A PATRIMONIULUI DIN DOMENIUL TINERETULUI, cu cele trei măsuri⁵, întocmai cum sunt propuse acum spre reîntegrare.

⁵ ANEXA „Strategia națională pentru tineret 2023-2027 + planul de acțiune”, publicată în cadrul ANUNȚULUI privind deschiderea procesului de transparență decizională a proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Strategiei naționale pentru tineret 2023-2027, publicat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în data de 2 august 2023: <https://mfamilie.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/08/Anexa-planul-de-actiune.pdf> (pag. 63)

Eliminarea din planul de acțiune a direcției de acțiune „Clarificarea situației juridice și cadastrale a patrimoniului din domeniul tineretului” și a măsurilor sale ar avea consecințe grave și de lungă durată asupra dezvoltării infrastructurii de tineret. În absența acestor măsuri, se menține incertitudinea juridică și cadastrală a bunurilor destinate tineretului, ceea ce împiedică orice tentativă de modernizare sau investiție semnificativă. De asemenea, această incertitudine poate duce la utilizarea neadecvată sau inefficientă a resurselor disponibile, ceea ce afectează direct calitatea și accesibilitatea serviciilor oferite tinerilor.

Situația precară a bazei materiale de tineret, deja subliniată în Analiza SWOT (pag. 31), este agravată de lipsa unei clarificări juridice și cadastrale. Aceasta înseamnă că multe centre de tineret, centre de agrement și case de cultură ale studenților, mai ales din comunitățile defavorizate, rămân într-o stare de degradare continuă. În lipsa măsurilor propuse, se perpetuează un cerc vicios de subfinanțare și lipsă de investiții, ceea ce duce la o deteriorare fizică și morală a infrastructurii, în detrimentul tinerilor care depind de aceste servicii.

Mai mult, neclaritatea juridică și cadastrală poate genera conflicte de proprietate și administrare, blocând orice efort de reabilitare sau dezvoltare a acestor baze. Lipsa unei documentații clare și actualizate face imposibilă atragerea de fonduri, fie ele guvernamentale sau europene, necesare pentru modernizarea și întreținerea infrastructurii. În consecință, capacitatea de a răspunde nevoilor tineretului și de a le oferi condiții decente pentru activitățile lor este sever limitată.

În contextul în care Strategia de dezvoltare a infrastructurii turistice a Ministerului Tineretului și Sportului pentru perioada 2020-2025 subliniază deja importanța unei infrastructuri clare și bine administrate, omisiunea acestei direcții de acțiune din Strategia Națională pentru Tineret 2023-2027 subminează eforturile de coerență și continuitate în politicile publice. Investițiile necesare pentru modernizarea și mentenanța centrelor de agrement și bazelor turistice nu vor putea fi efectuate eficient fără o clarificare prealabilă a situației juridice și cadastrale.

Astfel, reintegrarea acestei direcții de acțiune este crucială pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă și eficientă a infrastructurii de tineret. Este imperativ ca documentația existentă să fie centralizată, bunurile cu situație juridică sau cadastrală neclară să fie identificate și documentația necesară să fie completată. Înregistrarea drepturilor de proprietate sau de administrare deținute asupra acestor bunuri imobiliare trebuie să fie realizată conform prevederilor legale. Doar astfel se pot asigura condițiile necesare pentru atragerea de fonduri, modernizarea și utilizarea optimă a patrimoniului dedicat tineretului, contribuind la îmbunătățirea calității vieții tinerilor și la dezvoltarea comunităților în care aceștia trăiesc.

În consecință, este necesar ca D.A. 6 - CLARIFICAREA SITUAȚIEI JURIDICE ȘI CADASTRALE A PATRIMONIULUI DIN DOMENIUL TINERETULUI să se adauge și la capitolul 6 - „Programe”, pct. 6.1. – „Direcții de acțiune aferente obiectivelor asumate”, la Obiectivul specific 1.2.⁶.

⁶ Anexă Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027, cap.6 – Programe; pct.6.1. – Direcții de acțiune aferente obiectivelor asumate, pag. 40

3. La O.S. 6.1, D.A.2⁷, se introduce o nouă măsură, după cum urmează:

OG 6 CREAREA ȘI SUSTINEREA DE OPORTUNITĂȚI PENTRU TINERII DIN ZONELE RURALE, ÎN VEDEREA DIMINUĂRII DECALAJELOR DINTRE URBAN ȘI RURAL

OS 6.1. DEZVOLTAREA SECTORULUI DE TINERET ȘI CONSOLIDAREA LUCRULUI CU TINERII DIN MEDIUL RURAL

D.A.2 CREȘTEREA ACCESULUI TINERILOR LA RESURSE ȘI SERVICII

Măsuri	Entități		Perioada de implementare	Rezultate așteptate	Etapete evaluării	Indicatori/ ținte	Surse de finanțare
	Responsabili	Parteneri					
Îmbunătățirea facilităților și condițiilor de transport în mediul rural	MIPE APL/CJ	MFTEȘ	2024-2027	Creșterea calității vieții tinerilor din mediul rural	Analiza gradului de implementare a măsurilor impuse și prezentarea concluziilor în raportul anual	Număr de tineri care au acces la facilități de transport cel puțin 2000/an	Bugetul de stat; Fonduri europene nerambursabile în limita de eligibilitate a Programelor

ARGUMENTARE:

Potrivit rezultatelor definitive ale celui mai recent recensământ din România (1.12.2021), realizat de Institutul Național de Statistică⁸, numărul total al tinerilor (persoanele cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani) rezidenți în România era de 4.413.597 persoane, reprezentând 23,2% din totalul populației rezidente. Ponderea tinerilor rezidenți în mediul rural era de 50,6% din totalul populației tinere. Populația tânără rezidentă în mediul rural se distribuie pe grupe de vârstă, după cum urmează: 14-18 ani = 24,7%; 19-24 ani = 27,5%; 25-29 ani = 21,8%; 30-34 ani = 26,0%. Importanța populației tinere din mediul rural este surprinsă și în cap. 4 – Analiza contextului și definirea problemelor, din prezentul proiect de Strategie Națională pentru Tineret 2024-2027, pct.4.1. – Tendințe sociale, unde se indică faptul că „*în privința mediilor rezidențiale, se observă că dinamica populației tinere arată reduceri mai importante ale numărului tinerilor din categoriile 15-19 ani și 20-24 de ani în urban față de rural precum și inversarea raporturilor între aceste categorii (populație rurală tânără mai numeroasă decât cea urbană)*” (pag.13).

⁷ Anexă Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027, cap.13 - Planul de acțiune – Anexă la Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027, pag. 96

⁸ Rezultate definitive: Caracteristici demografice. 1.4. Populația rezidentă pe vârste și ani de naștere (sex, vârstă, ani de naștere, medii de rezidență) – Tabel 1.04: <https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive/>

Potrivit datelor Institutului Național de Statistică pentru anul 2022, din totalul lungimii drumurilor publice din România⁹, 27,5% sunt drumuri pietruite și de pământ¹⁰, din care, majoritatea (99,5%) sunt drumuri județene și comunale, iar lungimea totală a acestora¹¹ este echivalentul distanței dintre Nădlac și Vama Veche, multiplicată de 35 de ori sau, mai simplu spus, este peste jumătatea lungimii ecuatorului.

Potrivit cap.3 - „Prioritățile, politicile existente și actualul cadru legal”, „Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 răspunde, de asemenea, exigențelor următoarelor documente europene programatice ale actorilor instituționali relevanți la nivelul Uniunii Europene și ai Consiliului Europei: [...] Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027” (pag.8). Această Strategie a fost adoptată prin Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperare europeană în domeniul tineretului (2018/C 456/01)¹² care, la Anexa 3 – privind obiectivele europene pentru tineret, prevede „#6 SPRJINIREA TINERILOR DIN ZONELE RURALE. Obiectiv – Crearea condițiilor care să le permită tinerilor să își împlinescă potențialul în zonele rurale”. Primul obiectiv specific face referire la „asigurarea infrastructurii adecvate în zonele rurale pentru a le furniza tinerilor în mod echitabil servicii publice [...]”

Potrivit aceluiași capitol 3, „Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 răspunde, de asemenea, exigențelor următoarelor documente europene programatice ale actorilor instituționali relevanți la nivelul Uniunii Europene și ai Consiliului Europei: [...] Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului privind sporirea oportunităților pentru tinerii din zonele rurale și îndepărtate (2020/C 193/03)” (pag.8).

Or, potrivit acestui document¹³, Consiliul și Reprezentanții Guvernelor Statelor Membre, reuniți în cadrul Consiliului au recunoscut că: „Toți tinerii ar trebui să aibă șanse egale în contextul dezvoltării lor personale și profesionale, indiferent de obstacolele existente, inclusiv de provocările de natură geografică. [...]” (pct.1); „Agenda strategică a UE 2019-2024 (1) recunoaște că inegalitățile, care îi afectează mai ales pe tineri, constituie un risc politic, social și economic major; clivajele intergeneraționale, teritoriale și educaționale se adâncesc și apar noi forme de excluziune.” (pct.2); „Până de curând, aproape o treime din populația UE locuia în zone rurale, iar din această populație făcea parte și un număr important de tineri. Există, fără îndoială, diferențe între statele membre în ceea ce privește densitatea populației și structura demografică, atât în zonele rurale, cât și în cele îndepărtate. [...]” (pct.3).

De asemenea, au ținut seama de: „Oportunitățile reprezentate de zonele rurale și îndepărtate, cum ar fi apropierea de natură, costurile mai mici ale locuințelor și un sentiment mai puternic de apartenență la comunitate.” (pct.7); „Constrângerile reprezentate de accesul îngreunat la și din majoritatea zonelor rurale și îndepărtate [...]” (pct.8); „Procesul urbanizării și efectele sale posibile asupra zonelor rurale și îndepărtate, mai ales în ceea ce privește distribuția populației (raportul dintre tineri și vârstnici, dintre femei și bărbați, dintre tineri

⁹ Lungimea totală a drumurilor publice din România este de 86.336 km

¹⁰ Lungimea totală a drumurilor publice pietruite din România este de 15.713 km, iar lungimea totală a drumurilor publice de pământ din România este de 8.014 km

¹¹ Lungimea totală a drumurilor pietruite județene și comunale este de 15.601 km, iar lungimea totală a drumurilor publice de pământ județene și comunale este de 7.9996 km

¹² Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperare europeană în domeniul tineretului (2018/C 456/01), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 18.12.2018: <https://bit.ly/3sUGZUa> (pag.16)

¹³ Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului privind sporirea oportunităților pentru tinerii din zonele rurale și îndepărtate (2020/C 193/03), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 9.6.2020: <https://bit.ly/3Mlc6z4>

absolvenți și tineri care nu sunt absolvenți de studii superioare) și necesitatea de a asigura disponibilitatea și accesibilitatea serviciilor publice și comerciale, activități de petrecere a timpului liber, locuri de muncă și educație de calitate, infrastructuri digitale și fizice, transport în comun, locuințe, structuri sociale și de sănătate, precum și sustenabilitatea resurselor naturale.” (pct.9); „Tinerii din categoria NEET¹⁴ din zonele rurale și îndepărtate și necesitatea acordării unei atenții deosebite educației, formării și perspectivei de angajare ale acestor tineri, deoarece în cazul lor, riscul de a avea mai puține oportunități și de a fi mai puternic afectați de situația economiei este mai crescut comparativ cu tinerii din categoria NEET din mediul urban.” (pct.11).

Drept urmare, au invitat statele membre, în conformitate cu principiul subsidiarității și la nivelurile corespunzătoare: „Să promoveze abordări intersectoriale în procesul de elaborare a politicilor pentru tineret și a strategiilor conexe, care să urmărească reducerea inegalităților dintre zonele urbane și cele rurale/îndepărtate.” (pct.18); „Să includă în strategiile și politicile relevante, după caz, planuri de acțiune sau măsuri care să reflecte perspectiva și opiniile tinerilor din zonele rurale și îndepărtate. Aceste planuri de acțiune și măsuri ar trebui să fie elaborate pe baza cunoștințelor, a dovezilor, a bunelor practici, a consultărilor cu tinerii înșiși, dar și pe baza unor date colectate și defalcate, care să cuprindă criterii precum sexul, handicapul și alte perspective pertinente, în special în cazul în care serviciile și/sau infrastructurile relevante lipsesc sau trebuie îmbunătățite.” (pct.19); „Să intensifice eforturile de asigurare a unor mijloace de transport în comun durabile, la intervale regulate și la prețuri accesibile, în vederea îmbunătățirii legăturilor dintre zonele urbane și cele rurale și îndepărtate.” (pct.24)

Potrivit studiului „Bunăstarea copilului din mediul rural din România”, realizat de World Vision România în anul 2022¹⁵, „79% dintre elevi spun că fac naveta la liceu, durata medie a drumului spre liceu fiind de 51 min”. Astfel, potrivit studiului, „elevii de liceu petrec aproape dublu mergând spre școală, decât ceilalți copii din mediul rural, în condițiile în care 36% merg pe jos, 47% se deplasează cu mijloacele de transport în comun, 13% cu autobuzul școlii, 23% cu mașina, 3% cu alt mijloc de transport”. Însă, nu toate oportunitățile destinate tinerilor din mediul rural, pentru care este necesar transportul, sunt de educație formală (și, deci, nu este suficient transportul școlar). Mai mult, nu toți tinerii din mediul rural sunt elevi, unii fiind deja absolvenți, iar un procent important fiind chiar tineri NEET. Iar acest fapt nu este subliniat doar în Concluziile Consiliului UE, ci și în prezentul proiect de Strategie Națională pentru Tineret 2024-2027. Astfel, la cap 4., pct.4.5. – Sărăcie, incluziune și coeziune socială se indică faptul că „în anul 2020, rata tinerilor care nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare a fost de 14,8%, cei mai afectați fiind tinerii din mediul rural (18,3%) și persoanele de sex feminin (18,1%). Acest lucru înseamnă că acești tineri, în cele mai multe cazuri, pot spera doar la o carieră ce nu necesită o calificare profesională sau nu își vor putea găsi deloc un loc de muncă.” (pag.18)

Din aceste motive, proiectul de HG pentru aprobarea Strategiei naționale pentru tineret 2023-2027 (însoțită de plan de acțiune), publicat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în data de 02.08.2023, la deschiderea procesului de transparență

¹⁴ Potrivit Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, Art.5 pct.IV, „tânăr NEET – persoana cu vârsta cuprinsă între 16 ani și până la împlinirea vârstei de 30 de ani, care nu are loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională.”

¹⁵ *Bunăstarea copilului din mediul rural din România*, World Vision România, 2022: <https://worldvision.ro/wp-content/uploads/2022/05/Bunastarea-Copiiilor-din-Mediul-Rural.pdf>

decizională, includea, ca ultimă măsură a direcției de acțiune D.A.2 CREȘTEREA ACCESULUI TINERILOR LA RESURSE ȘI SERVICII, „Îmbunătățirea facilităților și condițiilor de transport în mediul rural”¹⁶, întocmai cum este propusă acum spre reintegrare.

Eliminarea măsurii privind îmbunătățirea facilităților și condițiilor de transport din planul de acțiune ar agrava decalajele dintre urban și rural, limitând și mai mult accesul tinerilor din mediul rural la oportunități esențiale pentru dezvoltarea lor personală și profesională. Această măsură este esențială nu doar pentru a facilita accesul la educație și formare profesională, ci și pentru a permite tinerilor să participe activ la viața socială, culturală și economică, reducând astfel riscul de excludere socială și economică.

Accesul la transport adecvat este vital pentru participarea tinerilor la activități culturale, sportive și recreative, care sunt adesea organizate în mediul urban. Aceste activități nu doar că îmbunătățesc calitatea vieții și sănătatea mentală a tinerilor, dar contribuie semnificativ la dezvoltarea lor personală și socială. Fără o infrastructură de transport adecvată, tinerii din mediul rural sunt izolați de aceste oportunități, ceea ce le limitează perspectivele de dezvoltare holistică.

De asemenea, transportul eficient este crucial pentru accesul la oportunități de formare profesională și dezvoltare continuă. Multe programe de formare, workshop-uri și evenimente de networking se desfășoară în centrele urbane. Lipsa mijloacelor de transport adecvate face ca tinerii din mediul rural să fie excluși de la aceste resurse esențiale pentru dezvoltarea lor profesională. Într-o economie din ce în ce mai competitivă, această excludere poate avea consecințe grave asupra angajabilității lor și asupra capacității lor de a contribui la economie.

Mai mult, tinerii din mediul rural au nevoie de acces la servicii esențiale de sănătate, inclusiv la consultații medicale, servicii de sănătate mentală și alte servicii de specialitate care nu sunt disponibile în comunitățile rurale. Fără un transport adecvat, acești tineri nu pot accesa în mod regulat și eficient serviciile de care au nevoie, ceea ce poate duce la probleme de sănătate pe termen lung și la o calitate a vieții semnificativ redusă.

Accesul la oportunități de angajare este, de asemenea, grav afectat de lipsa unor facilități de transport adecvate. Mulți tineri din mediul rural sunt forțați să accepte locuri de muncă locale prost plătite sau să rămână șomeri, din cauza dificultăților de deplasare către zonele urbane unde există mai multe oportunități de angajare. Acest lucru nu doar că limitează perspectivele economice ale tinerilor, dar contribuie și la perpetuarea sărăciei în comunitățile rurale.

În plus, dezvoltarea infrastructurii de transport este esențială pentru stimularea inițiativelor antreprenoriale în mediul rural. Tinerii antreprenori se confruntă cu dificultăți mari în a-și desfășura activitățile în lipsa unor conexiuni de transport eficiente. Acest lucru afectează negativ economia locală și contribuie la migrația tinerilor către zonele urbane sau în străinătate, în căutarea unor oportunități mai bune.

În concluzie, eliminarea măsurii privind îmbunătățirea facilităților și condițiilor de transport din planul de acțiune al Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027 ar avea consecințe deosebit de grave asupra multiplelor aspecte ale vieții tinerilor din mediul rural. Această măsură

¹⁶ ANEXA „Strategia națională pentru tineret 2023-2027 + planul de acțiune”, publicată în cadrul ANUNȚULUI privind deschiderea procesului de transparență decizională a proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Strategiei naționale pentru tineret 2023-2027, publicat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în data de 2 august 2023: <https://mfamilie.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/08/Anexa-planul-de-actiune.pdf> (pag.101)

este esențială pentru a asigura accesul tinerilor la oportunități de dezvoltare personală și profesională, la servicii esențiale și la o viață de calitate, reducând în același timp decalajele și inegalitățile dintre mediul urban și rural.

4. La OS 6.2. DA1¹⁷, se introduce o nouă măsură, după cum urmează:

OG 6 CREAREA ȘI SUSȚINEREA DE OPORTUNITĂȚI PENTRU TINERII DIN ZONELE RURALE, ÎN VEDEREA DIMINUĂRII DECALAJELOR DINTRE URBAN ȘI RURAL

OS 6.2. DEZVOLTAREA DE OPORTUNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ ȘI CREȘTEREA ACCESULUI LA LOCURILE DE MUNCĂ DURABILE

D.A.1 DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA COMPETENȚELOR ANTREPRENORIALE ȘI DIGITALE ÎN RÂNDUL TINERILOR DIN MEDIUL RURAL

Măsuri	Entități		Rezultate așteptate	Etapale evaluării	Indicatori/ ținte	Surse de finanțare
	Responsabili	Parteneri				
Programe de formare și mentorat în domeniul antreprenoriatului, al managementului afacerilor	MIPE MFTEȘ	MEAT DJFT/ DFTMB APL/ CJ Patronate Sindicate Furnizori de formare profesională	Dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor din rural	Analiza gradului de implementare a măsurilor impuse și prezentarea concluziilor în raportul anual	Număr programe de formare și mentorat cel puțin 2 programe de mentorat	Bugetul de stat; Fonduri europene nerambursabile în limita de eligibilitate a Programelor
					Număr de beneficiari cel puțin 100/regiune	

ARGUMENTARE:

Potrivit capitolului 4 – „Analiza contextului și definirea problemelor” din prezentul proiect de Strategie Națională pentru Tineret 2024-2027, pct.4.2 – „Educație și învățare continuă”, „educația și formarea inițială trebuie completate prin învățarea pe tot parcursul vieții („Lifelong Process”), pentru că în societatea modernă sunt necesare abilități noi, cunoștințe suplimentare și participarea la un proces simultan de promovare a valorilor. În acest context, trebuie încurajată dezvoltarea educației nonformale și informale, care să coexiste și să fie complementare cu educația formală” (pag.15). Totodată, potrivit pct.4.8 (al aceluiași capitol) – „Ocupare și oportunități antreprenoriale”, „conform Barometrului de Opinie Publică (BOPT) 2020, 80% dintre tineri consideră că au probleme în găsirea unui loc de muncă și doresc să fie sprijiniți în acest sens, în special prin informare, consiliere și orientare în carieră, cursuri de formare, calificare, perfecționare, specializare profesională. [...] Îmbunătățirea portofoliului de competențe și abilități necesare adaptării la dinamica pieței muncii. Pe lângă percepția ofertei precare de locuri de muncă pentru tineri, din sondajul citat reiese și percepția unei slabe adecvări a școlii la cerințele pieței muncii - 44% dintre tinerii intervievați consideră că școala îi pregătește în mică măsură pentru profesii cerute pe piața muncii, iar 57% consideră că școala îi pregătește în mică măsură pentru a fi capabili să dezvolte o afacere proprie. Trăsătura esențială a modelului de ocupare din România este că cea mai mare parte a ocupării este asigurată de salariați (76,2%, în anul 2020), iar tendința este ca această pondere să crească (în anul 2010, a fost de 64,8%). Spiritul antreprenorial este slab dezvoltat în țara noastră, ponderea patronilor fiind de numai 1,2% în totalul persoanelor ocupate [...]” (pag.22).

De asemenea, potrivit pct.4.12 – „Tinerii din mediul rural”, „nivelul redus de informare a tinerilor privind măsurile de sprijin pentru a avea acces la formare și inserție profesională sau dependența tinerilor de prestațiile sociale, acordate fără o condiționare de găsirea ulterioară a unui loc de muncă îi determină pe mulți tineri din rural să prefere un venit modest, să lucreze, eventual, ca zilier în agricultură. O soluție pentru integrarea profesională a tinerilor din mediul rural este sprijinirea acestora în a-și dezvolta o afacere proprie [...]. Pe lângă nevoia de formare, mai ales în domeniile managementului afacerilor și al riscurilor, se evidențiază și crearea de rețele de antreprenori din rural pentru schimb de experiență și informații, dar și nevoia accesului la finanțare la nivel local, precum și a existenței unor produse specializate de creditare pentru tinerii antreprenori din mediul rural” (pag.28).

Totodată, potrivit capitolului 8 – „Indicatorii”, printre indicatorii de rezultat ai OS 6.2. – „Susținerea tinerilor antreprenori din mediul rural și crearea de locuri de muncă durabile” se indică: „număr programe de formare și metorat în domeniul antreprenoriatului, al managementului afacerilor” (pag.52).

Din aceste motive, proiectul de HG pentru aprobarea Strategiei naționale pentru tineret 2023-2027 (însoțită de plan de acțiune), publicat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în data de 02.08.2023, la deschiderea procesului de transparență decizională, includea, ca primă măsură a direcției de acțiune D.A.1 DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA COMPETENȚELOR

ANTREPRENORIALE ȘI DIGITALE ÎN RÂNDUL TINERILOR DIN MEDIUL RURAL, „Programe de formare și mentorat în domeniul antreprenoriatului, al managementului afacerilor”¹⁸, întocmai cum este propusă acum spre reîntegrare.

Eliminarea măsurii „Programe de formare și mentorat în domeniul antreprenoriatului, al managementului afacerilor” din planul de acțiune ar avea consecințe semnificative și ar submina în mod direct obiectivele Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027. În absența acestei măsuri, tinerii din mediul rural vor continua să fie privați de oportunități esențiale de dezvoltare personală și profesională, rămânând captivi într-un cerc vicios de lipsă de competențe și resurse. Fără acces la programe de formare și mentorat, tinerii nu vor putea dezvolta competențele necesare pentru a înființa și gestiona afaceri de succes. Aceasta va duce la o stagnare a economiei locale și la o oportunitate ratată de a revitaliza comunitățile rurale prin inițiative antreprenoriale.

Pe lângă aceste aspecte, este important de subliniat că tinerii din mediul rural au dreptul să aspire la dezvoltarea de afaceri în diverse domenii, la fel ca tinerii din mediul urban. Programele de formare și mentorat nu trebuie să se limiteze doar la agricultura și sectorul agricol. Tinerii din mediul rural trebuie încurajați și sprijiniți să dezvolte afaceri în domenii variate, precum arta, tehnologia informației, turismul, serviciile, producția și multe altele. Astfel, ei pot contribui la diversificarea economiei rurale și pot beneficia de aceleași oportunități de dezvoltare ca și tinerii din mediul urban. Aceasta ar contribui la reducerea decalajelor între urban și rural și la crearea unui mediu economic vibrant și diversificat în comunitățile rurale.

Totodată, este esențial ca dezvoltarea competențelor antreprenoriale să fie parte integrantă a unui program continuu și coerent, nu organizate doar sub forma unor activități punctuale. Un program bine structurat, care să conțină atât formare, cât și mentorat, este util pentru a oferi tinerilor din mediul rural sprijinul necesar pe termen lung, asigurându-se astfel că aceștia dezvoltă competențele necesare pentru a deveni antreprenori de succes. Activitățile punctuale nu pot oferi aceeași valoare, fiind insuficiente pentru a crea un impact durabil. Fără un program susținut, tinerii riscă să nu aibă acces la resursele și mentoratul necesar, ceea ce poate duce la eșecuri în afaceri și, implicit, la o situație financiară și socială mai precară decât cea actuală.

În concluzie, eliminarea măsurii propuse din planul de acțiune ar avea efecte negative multiple și de lungă durată asupra tinerilor din mediul rural. Aceasta ar perpetua inegalitățile dintre urban și rural, ar menține tinerii într-o stare de dependență economică și socială și ar limita dezvoltarea spiritului antreprenorial. Reintegrarea acestei măsuri este imperativă pentru a asigura oportunități echitabile de dezvoltare pentru toți tinerii și pentru a stimula o creștere economică sustenabilă și incluzivă în România.

¹⁸ ANEXA „Strategia națională pentru tineret 2023-2027 + planul de acțiune”, publicată în cadrul ANUNȚULUI privind deschiderea procesului de transparență decizională a proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Strategiei naționale pentru tineret 2023-2027, publicat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în data de 2 august 2023: <https://mfamilie.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/08/Anexa-planul-de-actiune.pdf> (pag.101)